

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ Голос адыга

макъ

1923-рэ ильсүүм
пътханы
кынчелжээнэгээсүү кынчлакын

№ 134 (22343)

2021-рэ ильэс

БЭРЭСКЭЖЬЙИ
БЭДЗЭОГҮҮМ и 28-рэ

ОСЭ ГҮЭНЭФАГЬЭ ИИЭП
КЫХАТЫУТЫГЭХЭР ҮКИ
НЭМҮКИ КҮЗБАРХЭР
ТИСАЙТ ИЖҮҮГҮӨТӨШТХ

WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаам и Правительствэ игъээст

Адыгейим и Лышьхъэ пшъэрыйль шъхъаIэхэр кыгъэнэфагъэх

Адыгейим и Лышьхъэу Күумпыл Мурат Адыгэ Республикаам хэгъэгу клоц Iоффхэмкэ и Министерствэ иколлегие изэхэсигуу 2021-рэ ильсүүм иапэрэ кээлэнэнкъю ведомствэм Iофф зэришлагъэм ыкчи ятонэрэ кээлэнэнкъомкэ пшъэрыйльэу илхэм афэгъэхыгъэм хэлэжьаг.

Адыгэ Республикаам хэгъэгү клоц Iоффхэмкэ иминистрэу Иван Бахиловын зэхэсигъор зэришагъ. Видеоконференции шынкэмтэ тетээ коллегиим изэхэсигуо хэлэжьаг Урысыем и МВД финанс-экономикэ политикиемкэ шыни социальнэ гарантихэмкэ идепартамент ипащэу Ирина Кальблляйш.

Джащ фэдэу Iофтхъабзэм хэлэжьагъэх Адыгэ Республикаам и Кээралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэу Владимир Нарожнэр, Урысые Федерацием и Президент и Полномочнэ лыклоу ЮФО-м щылэм иаппарат Адыгэ Республикаамкэ и федеральна инспектор шъхъаIэу Сергей Дрокинир, Адыгэ Республикаам ипрокурорэу Игорь Шевченкэр, АР-м ихэбзэухъумкэ кулыкхүм, общественнэ, ветеран организацием ялтыклохэр, Адыгэ Республикаам хэгъэгү клоц Iоффхэмкэ и Министерстве иподразделениехэм япащхэр.

АР-м хэгъэгү клоц Iоффхэмкэ иминистрэу Иван Бахиловыр ильсэнкъю блэкыгъэм ведомствэм Iофф зэришлагъэм икзуххэм къатагушыаг. Аш зэрэхигъэунэфыкыгъэмкэ, Адыгейим ихэбзэухъумкэ кулыкхүм рес-

публикаам рэхьатныгъэ илтынмкэ, хабзэр къеухумэгъэнымкэ япшъэрыйльхэр икьюо агъецклигъэх.

«Адыгэ Республикаам ипащхэм, законодательнэ, гэцэктэгкэ хабзэм икъулыкхүм ялышхъэтхэм, хэбзэухъумкэ кулыкхүм, улъякунхэр зэхэзыщэр ведомствэхэм ялофшихэм рэхьатныгъэмрэ щынэгъончагъэмрэ Республикаам кыщуухумэгъэнхэмкэ Iэпыгъу кызэрэтифхъухэрэм афшэл тызэррафэрэзэр ясэо», — кыгууагь министрэм.

Докладым къытегущыIэзэ, Адыгейим и Лышьхъэу Күумпыл Мурат лъэнэхъю шъхъаIэхэмкэ АР-м и МВД иоффшэн дэгъо зэрээхищэрэд кыгууагь. Анахьу Республикаам ипащэ хигъеунэфыкыгъэр зэпахырэ узым зыкызышиштэгэ лъэхъаным полицием шуугъэ кытэу Iофф зэришлагъэр, санитар-эпидемиологии шапхъехэр кындалтытэнхэм ар зэрэфөоришлагъэр ары.

Джащ фэдэу Адыгэ Республикаам и Лышьхъэ хэбзэухъумэкъю кулыкхүм пшъэрыйль шъхъаIэхэр къафигъэнэфагъэх. Ахэм аххъэх инфомацион-нэ-телекоммуникационнэ шын-

кэхэр зыщыгъэфедэгээ зэкьодзэн Iоффхэр, общественнэ чылпэхэм ашызэрахъэхэрэ бээджэшлагъэхэр, Iэкыб кээралыгъохэм яцыфхэм хэбзэукъоныгъеу ашыхэрэр нахь маклэ шыгъэнхэр, хэбзэнчъэу наркотикхэр къезыгъэклюхэрэм ягъогупэ пыбзыгъигъэныр.

«Республикаам социальнэ-экономикэ хэхъоныгъэ зэришыгъ Стратегилем хэхъэгъэ отраслэхэм зэу ашыц туризмэр. Мы отраслэм инфраструктурэ нахьшу шыгъэнным ткъуачэ етэхылтэ, ильэс къэс зекло къаклохэрэм ялчагъэ хэхъо. Республикаам щынэгъончъэ зыхыкъэ инвестициехэри, зеклохэри зэрэнхын-

бэштхэр къагурыон, Адыгейим къеклорэ цыфым щынагъо зэрэшьхъацымытър зэхишэн фа», — кыгууагь Күумпыл Мурат.

Зэхэсигъом къыщаэтигъэ Iоффхэмрэ зэу ашыц гъогухэм яшынэгъончагъэрэ нахь маклэу ахэм тхъамыклагъохэр атехуухъанхэмрэ.

«Хэгъэгум и Президент гъогухэм яшынэгъончагъэ лъэшэу ынала тыргэгъэти. Гъогухэмкэ Республикаам иоффхэм язытэ дээл. Ильэс къэс автомобиль гъогухэм язытэ нахьшу шыгъэнным мылькушо пэлтэгъахэ, транспорт псэолъяшхохэр тэгээлэсих. МВД-м Iофишхо егъэцакэ,

ГИБДД-м иоффшэн нахьшуу зэхэгъэнымкэ амалзуу зэрхъэхэрэр лъагъэклотэнэу сялъэу», — хигъеунэфыкыгъ Адыгейим и Лышьхъэ.

Ионыгъо мазэм хэдээнхэр клох зыхыкъэ цыфхэм ярхьтнагъэрэ ящынэгъончагъэрэ къеухумэгъэнхэм мэхъанашко зэряэр Күумпыл Мурат кыхижьшыгъ.

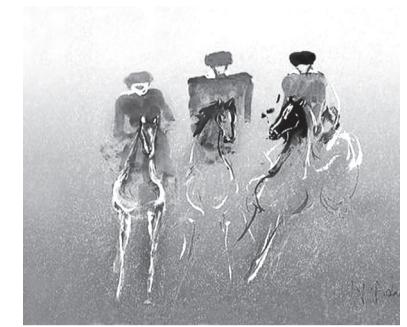
Зэхэсигъом икIэх республикаам ипащэ АР-м хэгъэгү клоц Iоффхэмкэ иминистрээ инэмийк кулыкхүшэхэмрэ яоффшэн дэгъо зэрээхашэрэм, зэрэзгүрьохэрэм, Республикаам ихабзэгъэцэктэ кулыкхүм шуугъэ кытэу зэрэдэлжэхэрэм афшэл тхъашууэгъэсэу ариуагь.

Полицием иофишэхэу зикүлкү гъехъягъэр щызышыгъэхэм зэхэсигъом наградэхэр къащаратыжыгъэх. Адыгэ Республикаам и Лышьхъэ ирэээнгъэ тхыль полицием имайорэу Даур Рэмэзан, полицием имайорэу Гъонэжкыюу Заур, полицием истаршэ лейтенантэу Бырдж Асхъяд къафагъэшьшоагь. Аш нэмийкэу АР-м и Кээралыгъо Совет — Хасэм ирэээнгъэ тхыльхэмрэ Урысыем и МВД инаградэхэмрэ мыш къащаратыжыгъэх.

Адыгэ Республикаам и Лышьхъэ ипресс-къулыкъу

Сурэхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

Хэкужым къэзыгъэзэжыгъэхэм я Мафэ ипэгъокI

«Тадэжь тыкъэкложьыгъ»

Хэгъэгур — узыщыц лъепкын ичыгу, икъушхъэхэу ошьогум нэсихэрэр, итыгэу гъэмэфэ пчэдыжыпэм кыкъокIэу, фабэу, шъабэр ары, анахь угу хигъахью, Родинэр — ар зызаку. Родинэр — псынэкIэчыр чэфэу зыщычэу, хымабзэкIэ зыщымыгушыгъэхэу, уинидаэльфыбзэ дахэ ренэу птхакIумэ зыщитир ары. Тэ, адигэхэмкIэ, ти Родинэр — Адыгейр ары.

«Пчэдыжь къэс сыйкъызыгъэхъя, — ТхъэмкIэ шыкур, сиунагьо, сибын зэкIэ псаоу тыкъызэрелыжыгъэхъя, джы тпэчыжье Сирием тызэрэшымыфхыгъэхъя. Сэгушло узынчъэнгъэ тиIэу Хэкужыр дгъотыжыгъэшь, зэкIэми тадэжь тыкъэкложыгъ, тиунэ тис, шыкур».

Хъутыжхэу Мэймунрэ Нэджахэрэ яунагъокIэ Сирием ѿшынчъэнгъэхъя. Сабийхэр ялэхуугъэх, алпугъэх, алэжыгъэх. Щыр клалэх — Исан, Нарт, Ахымэд ыкIи пшъешьиту — Данэрэ Идраарэ. Щынэныгъэр зыпкь итэу клоштыгъэ.

Сыдигуу гукэ адыгэ лъапсэр зыдэшыгъэхъя анэу къэгээзэгъагь. Лъашэу Хэкужыр альэ-

гъу ашоигъуагь. Гухэкими, зэожж мэхъаджэм ыпкь къикIэ адигэ лъепкыр итэкъухагъэ хъугъэу хэгъэгу 50-м нахьбээм зэгбүрчыгъэу ащепсэу.

«Тыдэ къышекъэрэ ыкIи тыдэ щыла Хэгъэгоу класэр?! Тичыгу — тикъудажхэм, псыхъохэм, къушхъэхэм ядэхагъэ, нэмийкI цыф лъепкхэм къахэкIыгъэхэм къитхахъэштыгъэхэм ижъыкIэ

агу зэлъызыгъубытыштыгъэхэр джы сид фэдэхэ?» — упчабэр ренэу зератыжыщтыгъ хымэ къэралхэм арыфагъэхэм.

«Сэ Адыгейим тло сыйкъеклон спъекыгъэ, — къеуатэ хульфыгъэ хэктотагъэм зэрэгумэ-кырэр кыхэшэу. — Сльэгъурэр сшомэклагь, псэу сзыашзорэр сшоIошшуагь, жьэу къасщэрэм симыгъэшхэкIэу сидэкIэлэжы-штыгъ».

2011-рэ ильэсэм, гъэтхапэм зээ зэфиль-зэпэуцужыр Сирием къитэджагь, — граждан заор. Ар цыфхэмкIэ насынчъэгъэ иньги: щэм зэхэдз илгээп — къоджэ псаухэр хэклиудэштыгъэх, гукодыгъэр къафэсигъэу, цыфхэм ашIэштыр ашIэштыгъэп. Заор — нэлэт! Аш зэкIэ рэхъятныгъэ-гупсэф-ныгъэ ѢылакIэр зэшигъэхъяагь. Мы охтэ хъылтэ лаэм Хъутыжхэм яунагьо хэкужыкIэ зыкыгъэзаг, 2012-рэ ильэсэм ахэр чыгужьим къэкложыгъэх.

— Сэ лъешу сафераз а охтэ кынимы къытфэгумэкыгъэ пстэуми, зыгорэущтуу къиддела-гъэхэм, фэлэккырэмкIэ къогъана зимиагъэхэм. Къуаджэу Пэнхэс унэ къышытфащэфыгъыкIи икIэрикIэу посукIакIэр Хэкужым щедгэжьагь, — elo унагьом ышхъэу Мэймун.

**Шъуильфыгъэхэм тафэбгъэнэIуасэ сийо-
гъуагь, сид ящиIакIа?**

— Тибин цыкIухэр ини хульгъэх. Къо нахьыжым къыщагь, пшъешшэе цыкIу тиIэ хъугъэ. КIэллитум сэнхъятау къыхахыгъэр компютерхэм ыкIи информатикэм япхыгъэх, ар къэкоштым исэнхъя шыипкь.

Типшашьэу Данэ Пшызэ къэралыгъо университетыр къухыгъ, фармацевт. Пшьешшэ нахьыкIэу Идраа тыкъызэкложым я 4-рэ классын исыгь. Мыш еджэным Ѣыпидзэнэры псынкIагъэл, урысизбэр ышэштыгъэп. Ау Идраа пшьешшэжьиye ыорыш. Тэ лъешуло тыхэфагъэу тыгумэкыщтыгъэми, кIэлэгъаджхэм ыкIи иклас исхэм яшуагъэкIэ, бзэр зэригъэшлагь.

Мы ильэсэм Идраа дышье медалькIэ гурт өджапIэр къиуухыгъ. ТиунагъокIэ аш лъешу тигъэгушуагь, къидхуугъэхэм тегъэгушуагь. Врач хъумэ шоигуу-

икиныгьо пэкэкыгъ, ыгу ыулагь, ыаш эанах щынаагьор (химическэр) Ѣагъэфедагь, лажы-хыакы зимиIэ цыф къызэркIохэр шхъэххыжьэж гуIэгъошхом хэтыгъэх; бомбажкэм ильэхан чыунхэм якщтыгъэх, гъаблем ыгъэллэрэ кIэлэццыкIухэр къэмшIэжкынхэу одыбзэ хъугъагъэх — джары Сирием граждан заоу зыкъызыгъэтигъэм исурэт зыфэдагъэр. Статистикэм зэригъэунфыгъэмкIэ, хэкодагъэхэм я 4-рэ пэпч — сабий.

— Пчэдыжь къэс сыйкъызыгъжькIэ, — elo Мэймун, — ТхъэмкIэ шыкур, сиунагьо, сибын зэкIэ псаоу тыкъызэрелыжыгъэмкIэ, джы тпэчыжье Сирием тызэрэшымыфхыгъэмкIэ. Сэгушло узынчъэнгъэ тиIэу Хэкужыр дгъотыжыгъэшь, зэкIэми тадэжь тыкъэкложыгъ, тиунэ тис, шыкур.

Зичыпальэ къэкложыгъэ пстэуми ыкIи Мэймун иунагьо тафэльдо Адыгейр псеупIэ гупсэф афхынэу. Шур, гушуа-

гъор, насыпир яунэ изынэу афэтэло.

БЭГЬУШЬЭ Mariet.

Сурэтхэм артыхэр: Хъутыжь эшхъягъэусэхэр, япшъешшэ нахьыкIэу Идраа; пшьешшэжьиэмрэ икIэлэгъаджэрэ.

Унагъохэм ІэпыІэгъу ягъэгъотыгъэныр

Блэкыгъэ 2020-рэ ильэсэм Джеапсальэу кышыгъягъэм ар кышыгъягъэм ашыгъягъэм. Мигъэ УФ-м и Федеральна

Зэлукэ зызфегъазэми аш кыфигъэзэжыгъ. А зэпстэумэ яшуауягъэ 1эпилэгъу унагъохэм агъотырэм хэхъуагъ.

Зэпахырэ узээ дунаир зэ-

Клэлэцыкъу зэрысхэ унагъохэм яхахь зэрэмакээр гумэкыгъо шхъа-Іэхэм ашыщэ УФ-м и Президентэу Владимир Путиным сидигъоки кыхеогъэшы.

Лызыкъу гъэм зызыщиушом-бъурэ лъэхъаным ахъщэ тын зыфекъогъэ унагъохэм клэлэцыкъу арысыр миллион 28-рэ фэдиз мэхъу. Джащ фэдэу 2020-рэ ильэсэм Урысаем щылсэурэ унэгъо миллионы 3,5-мэ посүкэ амалэу ялэр нахьышу ашын альэкыгъ. Владимир Путиныр кэшакло фэхъу гъэм ипотекам процентэу кышыгъотыга-гъэр кышыгъотыга-гъэр ары ашкэ зишуауягъ кэккуюа. Ильэсэу тиэхэтэр кышыгъотыга-гъэм кышыгъотыга-гъэр унагъоу апэрэ сабыир кышыгъотыга-гъэм

аш фэдэ ипотекэр агъэфедэн амал ялэ хуугъэ.

Клэлэцыкъу кышыгъотыга-гъэм кышыгъотыга-гъэр ильэс 7-м ехъуфекъэ ахъщэ тын кыфекъо. Аш нэмэкъеу, сабый ежэрэ бзыльфыгъэу щылэгъэм чы-пэ кын ригъеуцаагъэхэм, изакъуо кэлэцыкъу зыпухэрэ ны-тихэм бэдээгъум и 1-м кышыгъотыга-гъэр ахъщэ 1эпилэгъу кыфекъонэу агъэпсын альэ-кынэу хуугъэ. Зыныбжэ ильэс 6 икъугъэу, 17-м шомыкы-гъэм кэккуюа шышхъеу мазэм зэтыгъо ахъщэ тын

къэралыгъом къафитуущищт. — Шхын стыр ыпкэ хэмий-льэу еджаплэхэм зыщаэка-гъяхъэхэрэ кэлэеджаклохэр нэбгырэ миллионы 7-м ехъу, — кыуаагъ Владимир Путиным зэхэсгыгъо ашыгъ унагъо 1эпилэгъу етыгъэнэ фытегъэ-псыхъээ 1офхэм къащигъэ-зэжызэ. — Мы системэр зэрэгчилэхэдээ шылдэгээ зэрэхъу гъэм илэхэш, ахэр охь-тэбэ темышээ зылкэ игъэу-цожыгъэнхэ фае.

Гъэстыныпхъэ шхъуантІэр аІэкІэгъэхъэгъэнэ пае

Федерациемкэ Советын ивице-спикерэу, партиеу «Единэ Россиим» и Генсовет и Секретарэу Андрей Турчакрэ УФ-м и Правительствэ и Тхъаматэ игуадзэу Александр Новакрэ бэдээгъум и 26-м зэдирягъэ зэлукэгъум социальнэ газификацием ипрограммэ щитегущыгъэ.

— Мы программэм игуагъ къэтшыгъ, ау джыри аштагъэп. Урысаем и Президент мэлъялфэгъум и 21-м кышыгъигъэ Джеапсальэу ыуж гъэстыныпхъэ шхъуантІэр участкэхэм ящэллэгъэнэмын цыфхэм яхъщэ пэуауягъэхъагъ. А мылькур афызэккэдгъэжынэу предложе-

ние къэтхыгъ ыккэ УФ-м и Правительствэ аш кышыгъэригъэштагъэмкэ тифэрэз, — кыуаагъ Андрей Турчак.

УФ-м иминистрэхэм я Кабинет газрыкъуаплэ (оборудование) игъэтэйлын пэуауягъэхъагъ ахъщэр цыфхэм афызэккэдгъэжынэу предложе-

— Социальнэ газификацием ишапхъэ куаччэ иэ зыхъу гъэтхапэр ары, къэралыгъом ипаще партием и предложение зыдиргъэштагъэр мэлъялфэгъу ары. Арышь, мэлъялфэгъум и 21-м кышыгъэхъагъэу шэпхъэ базэр кышыгъидэккынэ, зэзэгтынгъэ адэ-

зышыгъэ цыфхэм агъэкодыгъэ ахъщэр кышыгъидэккынэу амал ятыгъэн фае, — кыуаагъ Александр Новак.

Андрей Турчак кышыгъэхъэ-щыгъэмкэ, Урысаем итых посүплэхэр зы урамын тет унэхэм ашыгъхэм гъэстыныпхъэ шхъуантІэр алэкхъяа, адрэхэм ямыгъ. УФ-м и Правительствэ зэхигъэуцогъэ программэмкэ 2022-рэ ильэсэм ыккэ нэс унэгъо миллионы 4 фэдизмэ газыр алъяэсъшт.

Шыгу къэдгъэкъыжын, УФ-м и Президентэу Владимир Путиныр ыпкэ хэмийгъэу гъэстыныпхъэ шхъуантІэр участкэхэм ящэллэгъэнэмын фэгъэхъыгъэ ахъзэгъэуцогъэу мэкуогъум и

**ЕДИНАЯ
РОССИЯ**

11-м къэтхагъ. Фракции «Единэ Россиим» игъэтэрэзэжынхэр аш кышыгъэхъэхэрэх. Газификацием иапэрэ едзыгъо 2023-рэ ильэсэм нэс агъэцкэшт, ятонэрэр — 2030-м нэс зэшохыгъэ хуущт. Газрыкъуаплэ чыгу лахьым игунаапкэе ешлэгъэнэмыкэ пшьэдэккыжы зыхъыщтыр зыкэ операторыр ары. «Зы шхъангъупчъэккэ» за-джэхэрэ шыккэ кышыгъэ-федээ зыфхэр зээзэгынэ-гъэм къэтхэнхэ альэккьюшт. Аш фэдэ еклонлаккэ 1офшэнэр нахь кыгъэпсынкэшт.

COVID-19

Ишлэгъэшхо къэклонэу ельйтэ

ШЭУДЖЭН ИНВЕР,
АР-м ичыопс парку «Тхъакынхом» ипац:

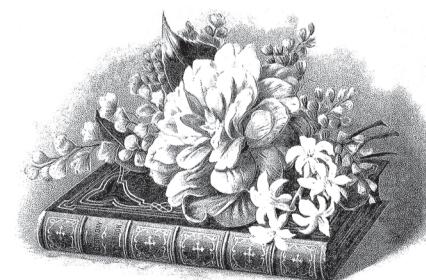
— Уз щынагъоу коронавирусум пэшүекорэ вакцинээр зыхязгэлхъагъ. Егъэзгыгъэ 1оф хэмийгъэу сэр-сэрэу мыш фэдэ унашьо сшыгъэ. Сэ симызакъо, сяни, сиофшэгъухэми прививкэ зарагъэшыгъ. Вакцинэм иапэрэ лахъ жъоныгъуакъэм ыккэхэм адэжь, ятонэрэр мэкуогъум зыхязгэлхъагъ. Дэгъоу кысэзэгъыгъ, зыпарэми сиғъегумэгъигъэл. Тапэккэ мыш ишлэгъэшхо къисэкъинэу сэлхүйтэ. Мы уаххтэм сымаджэхэрэм япчагъэ хэпшыкъэу хэхъуагъ, арышь, мыш дэжым хэккынэ закъоу щылэр прививкэ зябгъэшынэр ары. Нэбгырэ пэпч кыгурлын фае ипсауныгъэ, ишыэнэгъэ икъэухумэн ежь ылэ зэрилтыр.

Тыфэгүши!

Тиньбоджэгъу лъапІэу, зэрэдунаеу щызэ-лъашІээзапІэу Даутэм ыцІэ зыхы-рэм ипацэу Даутэ Юрэ Юныс ыкъом ыныбжь непэ ильэс 80 зэрэхъурэмкэ тигу къыддеІэу тыфэгүши!
Ипсауныгъэ кыккимычэу, цыфхэм ишлэгъэу аригъэккырэм хигъэхъо зэп-тэу, лъэпкын идахэ джыри аригъялоу, игупсэхэм гу аицфэу ильэсэйбэрэ исэу-нэу тыфэлъио.

Хаджэхэу Мэшфэшү Нэдждэт, Цыккүшю Аслын, Бэчмыкъо Тыркубый, Андырхье Рэмээн.

Творческэ зэIукIЭгъухэр

Тхэктюшом ыдэжь шылаагъэх

ПроектыкІэм
Іоф дашІэ

Адыгэ Республикаем идобровольческэ движение гупчэу «Волонтеры культуры» зыфиорэр ыкы автоном мыкоммерческэ организацеу социальна-культурнэ юфыгъохэмкэ агентствэу «Талантида» зэгүсэхэу лъэпкэ проектэу «Культура» ыкы федеральнэ проектикэу «Философия культуры» зыфиорэм адэлжьэх.

«Философия культуры»зы-
плокіе, бе аш кыбытырар: шен-хабзэхэр, гъэпсыкіл-шы-
кілехэр, еплыкіл-шошіхэр, гу-
ппышсекіе амалыр, хети зэрэ-
фэлъэкіе ишүағъе кыргъаклоу
щыләнгъем хэуцон ыльзакы-
ныр, шыләнгъе-гъэсэнгъэхэр
зэрагъетьбынхэр, пүнгүгъе дэ-
гъу ахэльхъэгъенир. Мы мурад
инир зэшшохыгъенымкіе анах
зишүағъе къэклонеу алъата-
гъэр щыләнгъем чыпілә дахэ
щызилехэ цыиф гъэшлэгъон
цэрийхом залуагъакізэ шы-
гъенир, ахэм ягущылә кілдэ-
лукынхэр, хети ежь ильзэгъо
гъэнэфагъе кыргъотынышъ,
игъорыгъоу, дэгъум, дахэм
акырыптыхээзэ, апекіе лы-
котанхар ары

Гүштэй «культурээр» бэрэ тэгьеэфедэми, аш клоцыль мэхъянэу — плунгъэм лъэпсэшү фэшыгъэнэыр, нэбгырэ пэпчь пкырыль творческэ klyachлэр ыгъэфедэжкышишоу егъесэгъенэыр, цыфыр зыфэдэр къэзы-ушыхъатэу, ллэужуклэм илпун-кэ мэхъянэшко зил. «Культурэр» уегупшысэмэ, хэти мафэ къэс ишыгъэнэгъэ къыщыготын зэрэфаер, аш ишапхъэхэр зышэрэм лъэгъюшу зэригбютэу ыпеклэ зэрэлтыккяутэрэр хэгъэунэфыккяигъэн фае. Джары тичыпгэгъухэм, тишъольтыр щыпсэурэ пстэумэ, аш анаэ зыккытырагъэтэн фаер. Цыфымрэ къытешшэккыгъэ дунаимрэ пытэу зэрэзэпхыгъэхэр къыдэтллытээ, творчествэмкэ гъэзагъэу гъэхъэгъэ инхэр зышыгъэхэм зауугъяккэгъэнэыр, ягущылэ клэдэлуккыгъэнэыр мэхъянэшко зилэу зышырэр. Лъэпкыям ыкточлэпкь къызэтегъэнэгъэнимкэ ыкки аш хахъо фэшыгъэнимкэ щылэ амалхэр гъэфедэгъэнхэр, «творческэ цыифхэм zalyugъяккээ ашынэыр, илью альятаарь.

Бэдээгүм и 22-м, сыхыатыр 11.00-м, Адыгейим итхаклохэм я Союз зычээт унэм, республикэм иволонтерхэр зэльшээр тхаклоу, Урысые Федерациим ювшэнэымкэ и Лыхъужьэу, Адыгейим, Къэбэртэе-Бэлькъарым, Къэрэшэе-Щерджэсым янароднэ тхаклоу Мэшбэшэ Исхъякъ щыуыклагъях.

ЗЭЛҮКЛЭГҮҮ ФАБ

Къыззэхэхъэгъэ ныбжыкІэ
купышхом апашъхъэ тхаклоу
МэщбэшІ Исхъакъ исыгъ, Иоф-
тхъабзэр зэрищаагъ кэлакІэхэм
Иоф адээзышІэрэ организациеу
«Талантыда» зыцэм иэшъхъэ-
тетэү Карен Каракян.

Аш Адыгейм иволонтерхэм ильзээ 4 хъугъэу Ioф зэрашлээр ръбыуагъ, бэмышлэу, жъоныгъуаклэм ыклэм, зыныбжь ильз 91-рэ хъугъэ тхэклю-гүпшисаклоу Мэщбэшлэ Исхъякъ имээфэкл зэрэхагъеунэфыкыгъяа агу къыгъэкъыжыгъ, кулым ыкли ежь ышшхъэклэ зэрэфэ-гүшшхээрээр кигъэтхыгъ, нэпэ-епль шүхъяфтын тхаклом ри-тыгъ. Аш пыдзагъэу, улчэ-джэуап шыклэм тетэу зэлукэ-гъур аш дъигъэклотагъ.

— Лъйтэнэыгъ зыфэтшырэ
Исхак Шумафович, вакцина-
циер пшыгъа, уипсаунгъэ
сыд фэда, нэмыхкхэм сыда
ашкіэ къяпомэ пшонгъор?
— евчыгъ ар тхаклом.

Мәшбашлар 14-шүгүнкінде көзөн көрді, олардың тұрмысынан көзін сақтауға мүмкіншілік болған. Аның көзінен шынайы жаңа көз аяғынан көрді. Олардың көзінен шынайы жаңа көз аяғынан көрді.

Москва къэсыжыгъэу, «Коммунарка» зыфиорэ сымэджэшым чафи, къызэршэлэзагъэхэр, алэрэмкіэ, ильэс 90-рэынъижьми, тхакломи зэрамышагъэр; етланэ цэ ляпіэу «Урсырем тофшэнымкіэ и Лыхъужъ», ащ нэмькіхэри зэрилхээр кызашэм, лъэшэу анаэкытетэу, ренэу кылтылпльэхэу, къыфесакъхэу зэршэштын.

гъэр, узыгъор мэхъаджеми, Тхъэм кызыэриухуумагъэр, къагъехъужьи, Адыгеим кызыз-рэкъожыгъагъэр къафиотагъ. Хэти сиди уемыжэу, узым зиминым пае, псынк!эу хэти прививкэр ышымэ, лъэшэу ишыагъэ къэкъонэу зэрилтын тэрэр къигъэтхъыгъ, пстэуми псаунгъэ пытэклэ къафэльэ-lyагъ. Ежьми «Опсэул» — рапиагъ.

Ащ ыужым Мэшбэшэ Исхъякъ ишылэнгъэ ыкИ итворчествэ афэгъэхыгъэ упчлабэ кыыкIэллыкIуагъ. Исхъякъ зы тхыгъи, нэмийки ымышыгъэу, ау упкIэп-кыигъэу, кыылорэр зэу нэгум кыыкIигъэуцуу, джэуапхэр кынтыжыгъэх. «**Культурэр сыда, ар народым идеология?**» — зыфиорэм кIэкIэу ишюаш кыыриолдагъ:

— Сыд фэдэрэ уахьти, хэтрэ цыиф лъяпкын културэр хэмийтэү псэун ылъэкыицтэп. Культурэр лъэнэынкуабэу, къутэмабэу зэрэзэхэльтийр — бзэр, гүшүйлактэр, шэн-хабзэхэр, политикэр, экономикэр, шыгкіэг-гээпсыкіэр, акыыл-үшүигээр ыкчи гъэсэнүгээ-шлэнгүйэр, а пстэуми пүнүгтээ тэрэзтийр акыылжьэу щыт, — къыгуагь аш.

Мэшбэшэл Исхьякъ иклэлэць-
клүгъо Хэгъэгу зэошхом зэрэ-
тефагъэр, сабыигъэми, игулын-
тэклэ бэмэ альыиэсэу, усэн-тхэ-
ныр пасэу, я 3-рэ классым исэу
кызэриштагъэр, етланэ Текноны-
гъэшхом фэгъэхыгъэ усэу, ным
апэдэдэ ригъэлэгъугъэр зэри-
тхыгъэр къариуагъ, 1953-рэ
ильэсым, Москва, Литературнэ
институтын щеджээ итхылтэу
«Цыиф лъэшхэр» кызэрэдэкын-
гъэр; литератуэр, адыгабзэр
ыкын урысыбзэр зэрикэсагъэхэр,
кэлээгъэджэ дэгъухэу, адыга-
бзэхэмкэ, тарих ыкын геогра-
фиемкэ къуаджэм щезыгъэджа-
гъэхэр Пышунэл Юсыиф фэдэ-

хэр зэрийгээхэд
кыылотагь. Адыгэ
педучилищим
зэрэшдэжагъэр
ащ итхэн-усэн
зэрэштыльыкло-
тагъэр; етланз
Москва зэклом
ныбджэгүү шыныг
къабэ Р. Рож-
дественскэм, Ев-
тушенкэм (кыы-
деджагъэр) афэ
дэу зэригьоты-
гъэм, ишэнэгъэ
зэрэххуагъэм
иакыл нахь кыы-
зэуихүү зэрэхху-
гъэм ягугуу кыы-
шыгь. Тыдэ зы-
щеджи, зышэйн
сыдигьуу еджэ-
ным зерегугуу-
гъэр, иллакъо-
иккуаджэ, адыгэ

икъуаджо, ѿрн
прилестыштхэм ыналэ
о къылотаг. Икъуа-
щэфырж пыштл ычы-
гъэм къызэрикы-
ль иунагъоқіе — зэ-
с анахыкіеу, ильес
бжъеу шүзазбэу
о зэриплужыгъэхэр,
кагъэр ильес 20-м,
зэкіемкіе зэрэфэ-
аджэ, ятэ ихапіеу,
унэтгүи 4-р зы-
зэрилъапіэр, непи
и исурэтэу идепкь

зэрэдэгүүшүйнээрэй. Джащ фэдэү, литературчестве хъэсэхшом тъэр, зэльашаарэй. Михалковыр ятэцентыгъом къышы-иифгумэккэй, къиде-гъяар къылтагъяа. Къышажжьэрэ творческийеер, ильээс 60 шкэ ыгъатхъяа, зэрэ-эрэм ягуу къы-твэ чьыгышхо инэү тъэр, ипоэзие, про-линыр, етланэ тарихь шхъафыбэм къы-эр; сатыриплхэр, тик губзыгъяар ку аужырэ ильэсхэм, шитхыхэрэр, цыфыр лаа, ышлаа, зэшши-зэрийтээр, юфыр, таа цыфхэр, Уихэ-нэр, уиреспубликэ, инуунэ, укызхэкы-тэйм кээктэй үватеүүштийн б.

Непэ ильээс 91-рэ ыныбжьими, игухэлхээр зэхигээкохынээс юф зеришлэрэй кийгээтхыгыгь. 1956-рэ ильэсүм щегэжьяа-гъяа Урысые Федерацием итхаклохэм я Союз зэрэхэтээр, 1983-рэ ильэсүм къышыублагъяа АР-м итхаклохэм я Союз иправление итхамат, Адыгейим кээлцэцкүхэм апае урысыбзэккэ ыккы адыгабзэккэ журналхэу «Родничок Адыгей», «Жъюгъобын», инхэм апаеккэ — «Литературная Адыгейя» ыккы «Зэкъошныгъэр» къызэрээцыдеккыхэрэр, ахэм яредактор шхъаалэу, сыйдигүүн яджжэхъяа, инэпльэгъу зэритхэр къылтаг. Тиадыгабзэ түүхүүмэн, тиццыфыгъяа тыфэсакыныр, ткүучайч дахэу ти Адыгей, хэгъэгушхоу Урысыем, тиамал къызэрихъяа атедгощэн зэрэфаар, юфым цыфыр зэрийтсхээрэр, аар иэзэгүү инэу зэрийтшорор, изнансал.

ыр, уилакъо шу зэрэфаер; ишкялэ, лыгъэ-цыфын дэн зэрэфаер кийшхъэкэ АР-м тегтэеуцон зэрэхэтхэн-гупшигсэнүүдийн Хэгъэгум, Адыгейм льтэтэрээр къынгаа.

Тхэклошом игушыиэ гъашэгтэйн клэдэукигыэ ныбжы-кликээм ацлэклэ, ялшхъэтетэу Карен Каракян Мэшбэшиэ Ихъяк «Тхяаугэлгэсэү! Узынчъэныгъэ дахэ уилэу бэрэ укъыт-хэтинэу тыфай!» риуагь.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Инфраструктурээр ыкЛи зэтгэлэпсыхьаныр

Лъэпкъ гухэльым кыдыхэлтытэгъэ пшъэрэль шъхьа!эхэм ащыш инфраструктурэм хэхъоныгъэ егъашыгъэныр ык!и цыфхэм япсэуплэ амалхэр нахышу шыгъэнхэр. Мы тофыгъохэм язеш!охын ына!э тет Урысые политическэ партиеу «Единэ Россием».

Блэкыгъэ ильэсүм изэфхыхы-
сыжьхэм кызызрагьэлтэгъуаль-
мкэ, «Псэользшыныр» зыфиорэ
проектым ылтэныкъоклэ сомэ
миллиард 20-рэ миллион 300-рэ
зытефэгъэ Ioшшэнхэр респуб-
ликэм щагъэцэклагъэх.

рэ ильэсүм йоныгъом и 1-м нэс-
тельтыгъэр нахынжьэу зэфэ-
тэшшыжы. Ioшшэнхэр тыухынны
лае нэбгырэ 343-рэ джыри
дгъэкощын фае. Ахэр зышгүпсэ-
ухэрэр Кошхэблэ ыклы Мыецко-
пэ районхэр агы. Ашкэл зишо-

Лъэпкъ проектэй «Псэуплэр ыкын къэлэ щылаакэр» зыфиорэм игъяцкэлэн зырагъэжъагъэм къышуублагъэу республикэм псэуплэу щашыхэрэм япчъягъэ хэшпшыкэу хэхъугъ. Пешфор-гъэшъэу къызэралтытэрэмкэ, 2030-рэ ильэсэм нэс псэуплэ квадратнэ метрэ миллионы 2-рэ мин 622-рэ Адыгейм щагъэ-псынэу ары. Мы аужырэ ильэситүм ашыгъэм ипчъагъэ квадратнэ метрэ мин 500-м ехъу.

Но ранчкор ары түнчилэх гээшко къаклохэрэм ащищ псэуплэ-коммунальнэ хъызметымкэ Фондым зэлхыныгъэ дэгъу дытизу тоф зэрэдатшэрээр. 2021-рэ ильэсэм мэзаем республикэмэ Фондымрэ язээгъыныгъэ къыпкъырыкыхээзэ къытатынэу щытугъэм къехъоусомэ миллионы 160-рэ Адыгейм къыфатлунгыгъ. Аш иштуагъэкэ мыгъэ жын дэдэ хъугъэх унэхэм ачлэсхэр дгъэкошиштых. Агухэлтым сомэ миллион 247-рэ

— Блэкыгъэ ильясым кынэу тыхэтэхъгъэм емыльтыгъяу планэу тилагъэм едгъэхун тъэкъыгъ. Джаш фэдэу псэуплэр лэрифэгъо щытынным ылъэнэйкъоклэ къэгъэлтэгъонышуухэр тилэх. 2019-рэ ильясым мы лъэнэйкъомклэ процент 60,1-рэ дгъэцэктэнэу щытыгъэмэ, а пчагъэр процент 69-м кэдгъэхьагь. Мы лъэнэйкъом елхыгъэу тоф зышлэрэ ведомствэхэм шшэрыль афэсшыгъ мы ильясым псэуплэ квадратнэ метрэ мин 300 агъэлсынэу. Аш нэмынкэу жын дэдэ хъугъе унэхэм ачэсхэр гъекощыгъянхэм елхыгъэ шьольтир программэу 2025-гүхэлтэйн сомэ миллион 247,7-рэ пэлдүгъэханэу щыт. Тэркээлээр къэгъэлтэгъонышу. Талэклэ мы тофыгъор тинэпплэгъу идгээкъи-щэл, — кынгуагь АР-м и Лышшхээу Күмплил Мурат.

Джаш фэдэу лъэпкэ гухэлтын къыдельтытэ къатыбэу зэтэт унэхэм гъэцэктэнэйн дэгүүхэр яшылтэгъеныр. 2020 — 2022-рэ ильясхэм аitelтытэгъэ план кэкъым хахьэу блэкыгъэ ильясым квадратнэ метрэ мин 528,5-рэ къызэлтызыбытырэ бэү зэтэт уни 152-рэ агъэцэктэнэгъигь. Ахэм зэкэмки сомэ миллион 224,3-рэ апэлхуагь. Нэбгырээ 20330-мэ япсэуплэ амалхэр нахышу ашыгъэх. Мы ильясым

бэу зэтэг уни 139-мэ игъэклюүсийнхээр арашылжсан хэдийнхэндээ планыг хэт.

Блэкыгъэ ильясым чыпіләхэм язэттегъэпсыхан чанэу іофашлагъ. Зэклемки общественны чыпіл 14 ыкыл шагу 40 фәдид зетырагъэпсыхағъ. А іофшәнхэм сомә миллион 205-м ехъу апәуягъехъағъ. Лъэныкъо шъжан іеу іоф зыдашләхэрәм аышы кіләләцыкү ибәхэм псәүпіләхэр яғъетотыгъянхәр. Блэкыгъэ ильясым сомә миллионы 121-м ехъу зытефәгъэ псәүпі 108-рд

кіләпцықыл ىбәхәм аратыгъ
Япсөупі амалхәр нахышыл
шығынды епхыгъеу ныбжықыл
унәгъуи 173-мә социальна ахъ
ша тынхәр аратыңа

Аш нэмүк! ЭУ хэушхъяфыкыг тэйсээгээр яшын мэхъянэ шхо раты. АР-м социальна-экономикэ хэхъоныг тэйсэштэйгээ ным иунэе программэ хахьээ чыгу Iаххэм инженернэ инфраструктурэр ащаагээспы, ашиглалтэй сабыишт в нахьыбзээ зилэхэ унагьохэм чыгу Iаххэм аратых.

ЦЫФХЭМ КЬАГЬЭНЭФЭГЬЭ Лофыгъохэм ащыщ

Закынфэзгээзагъэ цынфхэм ялофыгъохэм захаплъэ нэүж партиеу «Единэ Россием» ишъолыр къутамэ Адыгэ Республикаем и Лышхъэу Къумпыл Мурат ельэ угъ транспортым урызеклоним фытегъэпсыхъэгъэ социальнэ билетхэм ящэн зэтегъэуцожыгъэнимкэ унэшьо гъэнэфагъэ ышынэу.

Мы ильэсүм ишүлэ мазэ къыщегъэжьагъэу билетхэм ящэн зэпагъэугъ. Мы уахьтэм документыр агъэхъазыры, нэужым Адыгейм и Премьер-министрэ аиц кІэтхэцт. АР-м псөольэшинымкІэ, транспортымкІэ, псэунІэ-коммуналынэ ыкІи гъогу хъязмэтымкІэ и Министерствэ къызэрэщаIа-гъэмкІэ, мы лъэныкъомкІэ Йофхэм язымет зыфэдэм ынаIэ тет республикэм ишаиз.

Адыгэ Республикаем и Къэральгъо Совет – Хасэм Красногвардейскэ ыкъи Теуцожжо районхэмкэ зы мандат зилхэдзыыпэ кою N 7-м идепутат хэдзыгъэнымкэ зикандидатурал къагъэльгъо гээ Пчыхъэкэ! Азэмэт регистрациер шыгъэнным илофыгъо кытегущыларг Гупчэм исекретарэу Хъацфэцэ Фатимэ Мы кандидатурэм комиссияем хэтхэм дырагъэштагь ыкъи арх къэзыушыхъатыре удостоверениер А. Пчыхъакэ раты жыгъ

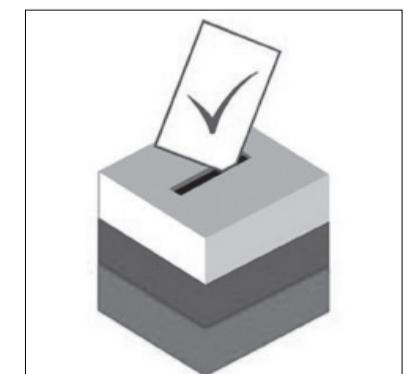
Адыгэ Республикаэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм Мыес къопэ районымкіэ зы мандазиэ хэдзыпэ коим зыкъыцыйз гъельэгъогъэ Игорь Ческидовми ильеу дырагъештагъ ыккі удостоверениер ратыжыгъ.

Адыгэ Республикаэм и Къэ

ралыгъо Совет – Хасэм Красногвардейскэ районымкэ зы мандат зиэхэдзыплэ коу N 6-м идепутат хэдзыгъэнымкэ зы гъэзгъэльэгъо ё В. Митроновыр, джащ фэдэу Тэхъутэмын кьое районымкэ зы мандат зиэхэдзыплэ коу N 20-м идепутатэу зыкъэзгъэльэгъо ё Дина Квасневскаяр регистрация шыгъэнхэу гупчэм илофышэй Афэунэ Рэмэзан зэхэсгыгом къахильхъаг.

Адыгэ Республикаэм и Къэралыгъо Совет – Хасэм къалэй. Мыеекъуапэкіэ зы мандат зи: хэдзыгъе коу N 9-м идепутат хэдзыгъэнэымкіэ зикандидатурэ къагъэльгъэгъе Андрей Тугу луковым удостоверениер ра тыжъыгъ.

Ыишъэкі зигугы къэтшыгъз хэдэзын тедзэхэм языфэгъэхьа

зырын, Мыекъуапэ хэдзынхэм-кіе ичыпэ комиссие Ioшлэнэр зэрэзэхищэцтэм фэгъэхыгэе къегүшьлагъэх Гупчэ комиссием исекретарэу Хъацлэцлэ Фатимэ ыкыи гупчэм ипащэ игуадзэу Елена Майор.

КИАРЭ Фатим.

Хэгъэгу зэошхом фэгъэхьыгъагь

Хабзэ зэрэхь угъэу, ильэс къэс шыухэу шъолъыр зэфэшхъафхэм ялъыклохэр зыхахь эхэрэм хъугъэ-шэгъэ зэмиллэужыгъохэм япхыгъэ тофхъабзэхэр зэшүаахых.

Хэгъэгу зэошхом текони-тъэр къызыщдахыгъэр ильэс 76-рэ зэрэхь угъэм фэгъэхьыгъагь Адыгейим, Къэбэртэе-Бэль-

къарым, Къэрэшэе-Шэрджэсым, Краснодар краим къарыкыгъэ шыу 50 фэдиз зыхэлжэгъэ тофхъабзэр. Мэфилийим къы-

клоц ахэм километри 150-м ехуу зэпачигъ, Тюпсэ районым ыкчи къалеу Шъачэ заом епхыгъэ чыпшэхуу ялхэм ашыла-

гъэх. Псэуплэ пэпчь митингхэр щыклоагъэх, Хэгъэгу зэошхом хэкодагъэхэм ясаугъэтхэм ахэм къэгъагъэхэр аклархъагъэх.

— Хэгъэгум ишшольыр пчагъэ зээзыпхыре хъугъэ-шлагъэхэм зыкэ ашыц хъугъэ «Созвездие Шагди — Шапсугия» зыфилорэм къызэтичигъэ гьогур. Къэбэртэе шы лъэпкын шэлагъэу илэр, иптыгъэ аш фэдэ гъогууанэхэм язэлпичын къегъэшыпкъэхы, ижъирэ

шэн-хабзэхэм якъэухуумэн аналэ зэрэтирагъэтэйрэри аш къегъэльяго, — Адыгейим и Лышыхъэ Инстаграмым къыригъэхьагь.

Адыгэ шыухэм яобществэу «Шыу Хасэм», хы Шуцээ лушъом щыпсэурэ шапсыгъэхэм яобщественнэ организациеу «Адыгэ Хасэм» ыкчи Урысын дзэ-тарихь обществэм мы тофхъабзэр зэрэзэхашаагъэм паэ зэрафэрэзэр Къумпэл Мурат къыхигъэшыгъ.

Иотэжъхэр

Шъэожъыер, псыр, адыгэ шъузыр

Бэдзэогъу мафэр хъакушхо чээлпэльгъэм фэдэу пчэдыхын-пагъэми фэбэ-жъоркыгъ. Щыгъыни, цуакъи, нэмийки гум тэфштэгъэп, ау сидэу пшына? Чылэм тадэжэх тъюкомэ тшойноо, шъэожыее лубими ыланэ сыйгъэу тежьагь.

Ар мэтхъэжьы, дунаир игушигъату икэсэе маршруткэшхом ишхъангъупчэе лусэу, жъыр къифафээ клощтышь; сэри къуаджэм сыйщыба, сыйдигуу спэе аш къыщыпеклэжы.

Вокзалыр ыпэлкэе цыфыр чээгүагъэу зэрэштитгээм фэдэжъэп: нэкышиху, пластик тэтысхээпэе лукыхъэ зыхы-збыл зэпэлудзыгъэ хъазырэу (пандемиэ узэу агу хэжъэгъуагъэр арыштын зытырашыхъагъэр) чээт. Шэлпэ цыкыл зэпчына-тэхэй — щайр, кофер, мороженэр, нэмийки лашу-лышуухэр

зытельгъэхэри щылэжъхэп. Гъогурыклохэри хэччыягъэхэм фэдэх, къельгъа-хъохэрэп.

Тпчынэтэ хъазырэу, ныбжь шыклое зиэ къоджэ бзылфыгъэу, зышхъэ пытэу, натэр чиубытэу дэнэ шыхъатехъоклэ шыопхыкыгъэр щыс. Фабэ зэрэпэрэг гъуашэрэп. Фэмын-щылэу шыхъатехъор къызытредзы, ашкээ жыы зыфео; ау къифишлэ-рэп, къэтэджы, тезеклухъэ...

— О сид вокзала мыр? Кынмафэм щытргүкүл мыл, гъэмафэм фабэр чээфэжъэрэп. Жыи, пси тыди щылэп, — ежь-ежырэу зыфеложьым фэдэ зэкэе, ау зымыгъэгупсэфырэр къело. — Арэп, аш фэдэ хэта зышлэрэп? — къыдеплээкээ тадэжъоклэ нахь къэклуатэ. — A cly тъуклагъэ гущ, а псы тлэкли гущ... — elo фэмышлэжъэу.

Шъэожъыем паэ псы бэшэ-рэб цыклоу зыдэштагъэр къидэсхи, Асхъад бзылфыгъэм резгээтэгъ. Хэти, сиди шомы-лофыжъэу, «къурх-къурх» ылоу, лэпэзэлэ горэ къыринэу ришнүгъ.

— Ma! — ылуу, шъэожъыем къыритыжъигъ.

Нахь жыы къыщжыгъэу, псынкэеу ылыгъ ыалъмэхъэр къызэкиуланы, щагум икыгъ, илукыгъо къэблэгъагъэу къычэкын.

Мыдыхкэе, емышлэ-шумышлэ сабьеу (ильэс 7-м ит), зи къызэримыуагъэм ыгу хэкы:

— Нанэм къысиуагъэр, на-нэм «Инышхо охьу!» къысиуагъэр, — elo, — тэ зэрэд-гэсагъэу.

— Сыгукэе сыйхызэ, къы-пээзжымэ къыулошт, — clyа-гъэ, къэнэжыгъэ псы тлэкли

зэрэтыри чэссыдзыжьи, мы-лэрысшхо ежь паэ къызэрэштагъэр шъэожъыем eslayagъ, — гушуагъэ. Ау сыйхат имыкы (такъик 50) гъогум тызэрэте-

тыгъэр, мылэрысэ шхыгъуи сабыир ифагъэп. Псыр зэгьютам, «тхъауэгъэпсэур» зыгу пымыкыгъэр сэри згъэшлэгъуагъэ. Шури ери щхэны...

Хъажъуыр

Маршруткэр шыклое чыагъэу, гъогузэхкылэйиэу тызщикырэм тъкъесыгъэти, водителым еслүи къезгъэгъэуцугъ. Шъэожъыемыни, ыпи гушом къыхэшыжырэп: «Нандышэе» — (ары нэнэ анахыжыкэм зэрэджэр) цыкыл-цикылоу тызыдахъэкэе сайды юштэгъэр? — къысэупчы. Етланэ къырилорэр псынкэеу къызэуягъоты: «Сиклэлэцыкыл нэфнэ дэд!» къысэлошт!» Къилагъэу мачэе, машинхэр бээ щызэблэчыхъэш, лэ фэсэшы, тлэкли сыйфитецкэе, ау джарэу нэсүфэ ышуабэ дэшэ, сабыиба?! Къызыуцукэе, сыйг пакетиттум яз къыздесэгъэубыты, зэрэмчыненеу. Тынэсигъ. Къэлэпчэе макъэр зэрэхиххэу, къитажштгээгъэм фэдэу, Нандышэе къытэгъохъыгъ, сабыими зидэи, lappi къорэгээу зыришкыгъ; «шыаркъ-шыаркъ!» lou ынэгүү, ылупи ябэут, на-нэми зэрихбээу, сабыир пытэу ыгъэе къиути, Тхэ дахэу къыфельэуээ, ынэтлэ цыкыл зытло къебэугъ. «Мы фэбэшхом сыйдэуштэу шыукыхъэхъагъа?» — elo, ау зэрэгушуагъэр ынэгү итхагъ, телефоними сыйтеагъэти, тэкломи ымышшэу тиклэкэхъагъ. Асхъад унэшхо

чылэтиагъэм чээлъади, диван гузэгүү пшым фэдэу зишыгъ; «пхъорэльфыре хъанырэ!» ало-ба, нанэри тигъешхыщир ашыщэу ымышлээ мэлэчэ-льячэ, икъаруу ежь шоигъо дэдэм темитми. Нэрэ-лэрэм псыжъохъалжъохъеу къуаэр зыдэльр табэкэе плъижъыбзэу къыгъэстэрыжы къытфытыригъэуцагъ, щиху чылэ чэшкэ зырызи гүүсэ къифишигъ. Боршыкыл нэмийки лыхэхэр эзрилэхэр хъазырэу къело, ау тэ анахь тиклэсэр тапашхъэ ит. Дэгэу тлуми тышхагъ, Нандышы тызэригэхъагъэр, зэрэлшүү дэдагъэр етли, ежьми «Шъуихъалэ!» — къитиуагъ, тэри псаунгъэгъэ таифэлэуагъ.

Асхъад тысыгъэу джэхэшьо арэгъум, имашинэ цыклоу ре-нэу къыздирихъакырэр ишын-пэлэгъум фэдэу, щигъачээзэ рэдэгү, тэри тэгүүчээ...

Шъхъангъупчэмкэе «Тыкъ-Тыкъ» макъэр къыщыгъ. «Хэта ар?» — ылозэ, Нандышы икъигъ. Тэмэшхъэ кэлэ хъулхъэ дэдэу нанэхэр зикэсэ дэдэ Альбек арыгъэ. Мэшэлах, а кэлэ нэпшопц такъир цыкыл-щыгъэр арыми пшэжынэп, аш зызэреришыгъэр; зэрэ-

цыфышил дэдэр гъуашэрэп — нэгүүф зэлүхыгъ, нитум гушор ачлаафэрэп, къысэклоилагъ. Асхъадыи ылэти, дидзыягъ, щизмо сабыим хигъэхуагъ. Етланэ, «о узэрэлээлэ дэгъуу дэдэр, нанэр шүдээ дээрэлэгъурэр сэшэти, Асхъад, уинанэрэ орырэ зыгорэ къышууфэсхыгъ», — elo. Щагум зэреклхэу, тхылтылэпэ коробкэшхом зыгорэ зэрэшыпэлэраорэм гу лъызы-

тэгъэ шъэожъые цыклоу къызэкиуцагъ, садэжкэе къэлэлэ, сэри зыщицыр сишэгэргэп, Нандышы къэлэлэжъигъэу тазыфагу дэт: Альбек, мэшэлах, лынхъугъэ, мыгъэ еджалпэр къеухы; ишгъ, пкышил, хъажууцыр хъу цыклоу нанэм къифишигъ.

Хъажууцыр шыхъэшхо пшээптиэ цыклоу ышхъэ Асхъад зэрилэгъо, Асхъад гушозэ ечьеэлэгъ, чэтыри, хыи афэ-

лэ, икласэх. ынэтлэ шыпкъэм жього цыклоу фэдэу тхыпхэ фыжыбзэ ил, ыльэкьо цыклохъэр джыри ыдз-ымыдзыпэх, хъажууцыр ушъэгъэ дах! Асхъад убэлахымэ джы къыкэ-рышыжь! Зэпбэуххэ, лэ Ѣефэ, Нандышэе елъэу ѡш тээкли къыритыншь, Рекс — джары цэу фиусыгъэр, ригъэшонэу. Имашинэ цыклоу ылэ чимыт-тупчырэри джэхэшьо алгрэгум зэрэтель, шлэофыжъэп. Хъажууцыр фэлъэгъукырэп. Альбек къытэклэжъинэу ежьаль, зэкэми — Нандышы, сэри, шъэожъыери тылэклиятэ. «А си Альбек, Тхээм насыпышло, еджэгъэшо уеш!» — pelo, Асхъад ыцэ цыклохъэр къылупсэу гушозэ, хегъахь. «Инышхо охьу!»

— Мыдэ мыш къысиуагъэр, — ылуу, тэмэшхъэ кэлэ анахь цыфышил джыри къебэугъ.

Тхээм тижви, тики, тицыклохъэрэри зэфэшунхэу, зэрэлтынхэу, псаунгъигъэ дахэ ялэнэу еш! Угу хэзгэхъоцтыри, угу хэзгэхъоцтыри къэшшэштэп, гульйтэ-гукэлэгъур зыхэлъям цыф хекшыт.

МАМЫРЫКЬО Нуриет.

Адыгэ Республикэм и Закон

Адыгэ Республикэм шоокл зимиыэ медицинэ страхованиемкэ ичыпэ фонд ибюджет 2020-рэ ильэсым гъэцэклагэ зэрэхуугъэм фэгъэхыгъ

*Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо Совет — Хасэм
2021-рэ ильэсым мэкьюогъум и 18-м ыштагъ*

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм шоокл зимиыэ медицинэ страхованиемкэ ичыпэ фонд гъэцэклагэ зэрэхуугъэм ехыилэгъэ отчетыр ухсыгъэним фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм шоокл зимиыэ медицинэ страхованиемкэ ичыпэ фонд ибюджет гъэцэклагэ зэрэхуугъэм ехыилэгъэ отчетыр хахьохэмкэ сомэ мин 576819.1-у, хъардххэмкэ — сомэ мин 5754061.8-у, хахьор сомэ мин 14129.3-кэ хъардххэм анахьбэу ухсыгъэнэу.

Я 2-рэ статьяр. Фондым 2020-рэ ильэсымкэ ибюджет гъэцэклагэ зэрэхуугъэр ухсыгъэним ехыилагъ

Мыщ тетэу ухсыгъэнхэу:

- 1) бюджетым ихахьохэр гуадзэу N 1-м диштэу;
- 2) бюджет ассигнованиехэр 2020-рэ ильэсым зератырагошагъэхэр гуадзэу N 2-м диштэу;
- 3) бюджетым идефицит гуадзэу N 3-м диштэу.

3. Мы Законым къуачэ илэ зыхурэр

Официалнэу къызыхаутырэ мафэм щуублагъэу мы Законым къуачэ илэ мэхъу.

*Адыгэ Республикэм и Лышхъэу
Къумпыйл Мурат
къ. Мыекъуапэ,
мэкьюогъум и 21-рэ, 2021-рэ ильэс
N 470*

Адыгэ Республика иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу
«Врачам къафыримытхыкыгъэу наркотикхэр
е психотропнэ веществовохэр зыгъэфедэхэрээм зэряэзэштхэм
иофиго заулэхэм яхыилагъ» зыфилоу N 71-р зытетэу
2018-рэ ильэсым мэлъильфэгъум и 23-м къыдэкыгъэм
зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм
фэгъэхыгъ

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъо ешы:

1. Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу «Врачам къафыримытхыкыгъэу наркотикхэр е психотропнэ веществовохэр зыгъэфедэхэрээм зэряэзэштхэм иофиго заулэхэм яхыилагъ» зыфилоу N 71-р зытетэу 2018-рэ ильэсым мэлъильфэгъум и 23-м къыдэкыгъэм мыщ фэдэ зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэу:

1) я 2-рэ пунктым иа 1-рэ подпункт къуачэ имыгъэхъеу лъытэгъэнэу;

2) гуадзэм:

а) ия 2-рэ пункт хэт гущыгъэхэу «Адыгэ Республикэм иофишэнэймрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ и Министерствэ къыгъэнафхэрэр» зыфилохэрэхэгъэхъеу;

б) я 3-рэ пунктым иа 1-рэ абзац хэт гущыгъэу «Министерствэм» зыфиорэм ычыпэкэ гущыгъэхэу «Адыгэ Республикэм иофишэнэймрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкэ» зыфилохэрэхэгъэхъеу;

в) я 5-рэ пунктыр мыщ тетэу тхыгъэнэу:
«5. Мы унашъом къызэрэдильтээрэм тетэу лъэу

тхылхэмрэ документхэмрэ Министерствэм агъэхынхэ зыхыукээ электрон, къэбар-телеоммуникационэ амалхэр къызыфагъэфедэнхэ альэкъищт:

- 1) лыкылоу ялэр алофытэн альэкъищт;
- 2) къэралыгъо ыклы муниципальнэ фэо-фашихэмкэ портал зыхыр;

3) электрон шыкыл тетэу лъэу тхыльхэмрэ документхэмрэ зераалыгъэхъащтхэ нэмыкэ амалхэр;

г) я 8-рэ пунктыр мыщ тетэу тхыгъэнэу:

«8. Сертификатыр къызаратыжыкэ наркотикхэр ыклы психотропнэ веществовохэр зыгъэфедэхэрээм зыщялазэхэрэ организацием палъэу а сертификатыр зыщялакыгъэхъащтэр къарало. Сертификатыр къызыратыжыгъэу ылж мэфэ 30-м нахьыбэ тыримыгъашэу ар алэкигъэхъан фае.».

2. Официалнэу къызыхаутырэм ылж мэфи 10 зытешшэкээ мы унашъом къуачэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм

и Премьер-министрэу

Геннадий МИТРОФАНОВ

къ. Мыекъуапэ,
бэдээгъум и 5, 2021-рэ ильэс
N 115

Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкIЭХЭМКIЭ и Комитет иунашъу

Амыгъэкощырэ мылькур бэджэндэу зэраштэрэм фэгъэхыгъэ зэзэгыныгъэ зыщадашыщт аукцион зэрэзэхашэрэм ехыилагъ

Урысые Федерацием и Граждан кодекс, 2006-рэ ильэсым бэдээгъум и 26-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 135-р зытетэу «Сатыумкэ нэкъокъон альэкъинымкэ яфтыныгъэхэр къеухъумэгъэнхэм ехыилагъ» зыфиорэм, Урысые монополием пэшүекъогъэнимкэ и Федеральнэ къулыкъу 2010-рэ ильэсым мэзаем и 10-м ышыгъэ унашъоу N 67-р зытетэу «Амыгъэкощырэ мылькур бэджэндэу зэраштэрэм фэгъэхыгъэ зэзэгыныгъэхэр, ыпкэ хэммыльэу амыгъэкощырэ мылькур агъэфедэнимкэ зэзэгыныгъэхэр, къэралыгъо е муниципальнэ мылькумкэ фитыныгъэхэр нэмыкъым фэгъэзагъэ зэрэхъухэрэр къызыщыгъэлэгъогъэ зэзэгыныгъэхэр защадашыщт зэнэкъокъухэр е аукционхэр зэрэзэхашшэхтэ шыкыл эхыилагъ» зыфиорэм адиштэу Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкIЭХЭМКIЭ и Комитет иунашъо ышыгъ:

1. Мыекъоэ районым ит минеральнэ пыкыбы чэштийлэу метрэ 2250-рэ зикууагъэр, кадастэрэ номерэу 01:08:000000: 787-р зилэр, Адыгэ Республикэмкэ Мыекъоэ районым ит псэуплэу Совхоз-нэм иурамэу Подгорнэм (№ 40-р зилэм) тетэр бэджэндэу штэгъэним пае бэджэндылкээр зыфэдизищтим ехыилагъэ предложениехэр къызыщахъын альэкъищт аукцион шхъэихыгъэ зэхэшгъэнэу.

Чычигэгь банигъэхэм ягъэфедэнкэ фитыныгъэ зериээр къэзыушхъатырэ лицензием тегъэпсихъягъэу агъэфедэнэу бэджэндэу ар араты.

2. Бэджэндэу зэраштэрэмкэ зэзэгыныгъэ зэдэшыгъэним фэгъэхыгъэ фитыныгъэ зэрэшыгъэмкэ аукционым ехыилагъэ документациер ухэсигъэнэу.

3. Ублэлпэ осс анахь цыкыл (ильэс бэджэндылкээр) сомэ миллиони 2-рэ мин 867,5-у (НДС-р хэмийтэу) гъэнэфэгъэнэу. Амыгъэкощырэ мылькум уасэ фэзышырэ Смирнов Алексей Владимиров ыкъом зэхигъэуцогъэ отчетэу № 1847-м диштэу ар шыгъэнэу.

4. Кадастэр уасэхэр зыгъэнэфэрэ, сатыур зэхэзыщэр отделым аукционыр зэрэшыгъэмкэ ехыилагъэ мэкъэгъэлүм диштэу аукционым изэхэшэнкэ амалхэр зэрихъанхэу.

5. Мы унашъом игъэцэклэн зэрэкъорэм лъыпплээ нэу комитетым итхъаматэ игуадзэу А. М. Ишхъемафэр фэгъэзэгъэнэу.

**Комитетым итхъаматэу
И. П. БОЧАРНИКОВА**

къ. Мыекъуапэ,
мэкьюогъум и 30, 2021-рэ ильэс
N 219

Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкIЭХЭМКIЭ и Комитет иунашъу

Амыгъэкощырэ мылькур бэджэндэу зэриштэрэм фэгъэхыгъэ зэзэгыныгъэ зыщадашыщт аукцион зэрэзэхашэрэм ехыилагъ

Урысые Федерацием и Чыгу кодексэу 2021-рэ ильэсым чьэпэогъум и 25-м аштэгъэ ия 39.11-рэ ыклы ия 39.12-рэ статьяхэм атэгъэпсихъягъэу Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкIЭХЭМКIЭ и Комитет иунашъо ышыгъ:

1. Квадрат метрэ 211051-рэ хъурэ чыгу яхьэу кадастэрэ номерэу 01:02:2406001:5-р зилэр Адыгэ Республикэм и Коцхъэблэ район ит псэуплэу Дружбэм икыблэ-къокъылпэ метрэ 400 фэдизкэ пэудзыгъэу Ѣылэшэнкэ аукцион зэхэшгъэнэу.

2. Мы унашъом игуадзэ къызэрэшиорэм тетэу аукционым изэхэшэнкэ иофхъабзэхэр кадастэрэ уасэмрэ сатыумрэ афэгъэзэгъэ отдельим зэрихъанхэу.

3. Унашъом игъэцэклэн зэрэкъорэм лъыпплээнэу С. Р. Хъакъунэм — тхъаматэм игуадзэ пшъэрэиль фэшыгъэнэу.

**Комитетым итхъаматэу
И. П. БОЧАРНИКОВА**

къ. Мыекъуапэ,
мэкьюогъум и 21-рэ, 2021-рэ ильэс
N 200

ГъЭЦЭКІЭЖЫИНХЭР ҮКІМ ФЭКІУАГЬЭХ

Лъэпкъ проектэу «Щынэгъончъэ ыкли шэпхъэшүхэм адиштэхэрэ гьогухэр» зыфиорэм игъэцэклэн кыдыыхэлтыатагъеу агъэцэклэжы республикэм икъэлэ шъхьаалэ иурамэу Привокзальнэм изы 1ахь.

Псөолъэш! Йовшэнхэр зыгъе-
цаклэрэр пшъедэкыжьеу ыхын-
рэмкэ гүунэлктэ гъэнэфагъэ
зиле обществэу «Газобъект»
зыфиорэр ары. Непэрэ мафэм
ехүулэу гъогум тель асфальтыр
агъэклэжьыг, тамыгъэхэр тыра-
гъэуцуагъэх, нэмүкыбэ зэшүа-

хыгъ. Йошшэнхэр процент 90-кіе ағацекіләгъ.

Джаш фэдэу лъэсрыкло гъогукэхэри ашыгъяа, машинэхэр зыдаагъэуцүүтхээ чыгылэхэм ахагъэхъяа. Ар цыфхэмкээ йэрыфэгъу хьүүнт.

Шъугу къэдгъэкъыжын, 2021-рэ

ильэсүм лъэпкъ проектэү «Шынэгъончъе ыкИ шэпхъэшүхэм адиштэхэр гьогухэр» зыфиорэм игъецкЭэн кыдыхэлтигатгъэу. Мыекурап игъогухэм ялах 18-мэй игъэкъотыгъэ гъэцкЭлжыхынхэр ашыклощтыгъэ. Ахэм ашыщэу 5-р – республикэм икъэлэ шъхьаэ кынпэблэгъэ псэуплэхэм ахэхъэх. Мы гухэльым сомэ миллиони 190-м ехъу пэуягъэхъащ. Проектыр тъэцкагъэ зэрэхүрэм ынаал тет Адыгэ Республиком и Лышьхъэу Къумпыйл Мурат.

Мы лъэпкъ проектым Адыгеир чанэу хэлажьэ, къэгъельгъонэу илэхэр зэрэдгъухэм къыхэкъеу мыльку тедзэ къыфатлупшэу къы-хэкъыгъ. Аш ишуягъэкъе гъогукэм

игъэклютыгъэ гъэцк!эжынхр ашыкluагъех, зэтырагъэпсыхыа гъех, ящыкluагъехэ тамыгъэхэр атырагъэууагъех. Непи а loвшэн ныр республикэм щылъагъеклюатэ.

Федеральнэ гупчэм зэгурюло ныгъэ дырялэу Ioф зэрэдашлэрэм партиеу «Единэ Rossiер» Іэпли лэгьу къазэрэфхъурэм ишluагъэ к!э инфраструктурэм, зэтегъэ псыхынам япхыгъэ Ioфыгъуабз шъольныым шызынчахы.

Шъольырым щызэшүахы.

Шъольырым иғъогухэр щынэ тъончъэу щытынхэм, хъугъе-шал гъехэм япчъагъе нахь макл шыгъэныр ары проектым пшъэрыйлъ шъхъаңу иләр. Ар республикэм зэрифэшүашэу щагъэ цакъе.

ГъэхъэгъэшIухэр ышIынхэу Викторие фэтэIо

Урысыем гандболымкіэ ихэшыпыкыгъэ команда хэт Виктория Калининаар Токио щыкlorэ Олимпиадэм хэлажьэ. Мыекъуапэ кышыхъугъэ ыкли щапlугъэ пышашъэр къэлэпчъэут анахь дэгүхэм аышыц, Рио-де-Жанейрэ щыкlogъэ олимпийскэ джэгунхэм дышъэр къашыдихыгъ.

верситетым и Мыекъопэ
къэралыгъо гуманитар-
техническэ колледж
къылыхыгъ

2004 – 2008-рэ иль эс-хэм Виктория Калининаар «АГУ-Адыиғыфым» иешілкүағы. Къэралыгъом икомандэ анахъ лъэшхәу «Звезда» Звенигород, «Астраханочка» Астрахань, «Кубань» Краснодар ащешілгән. 2020-рэ иль эсім кыышы-ублағыз командау «Ростов-Доным» икъзеләпчъе-

Чыңгызбек кызыыхыгъ, спорттыккэ дунеэ класс зиңэ мастер. Бразилием ўшкылгъоз Олимпиадэм үүж, спортым үльзэнүүкөлкө Викторие гъэхъягъеу ышыгъэхэр кында-лышти, Зэкъошныгъэм иорден кынфагъешишьошагъ.

2016-рэ ильэсүм Рио-де-Жанейро ўыкыгын Олимпиадэм Викториө Іәпэлэсэнгүйэ ин кыншигъэлтэгүягь. Урысыем ихэшүүлжыгыгээ командэ аярээ чынгызэрэдихыгьэм ашиглахыши хэль. Къелапчъэр кызызериухуума гэмжээ рекордхэрэг ыгьецүгүйэх.

пэгъокыгъэх, фэгушуагъэх
Токио Ѣыкlorэ олимпийскэ
джэгунхэм къадыхэлъытагъэу
къэралыгъом ихэшыпкыгъэ
командэ зэйукIэгъуитly илагъэ
Мыеекуапэ къышыхъугъэ ыкли
щапIугъэ Виктория Калининам
гъэхъэгъэшүхэр ышынхэу, мэ
даль къыхынэу тышегуцы ыкли
ар къыдэхъунэу фэтэо.

дэхүнэу фэтэо.
ТХАРКЬОХЬО Адам

Зэхээзыщагъэр
ыкИ къыдэзы-
гъэкЫрэр:
Адыгэ Республикаэм
льэпкъ ЙофхэмкІэ,
экЫб къералхэм ацы-
псэурэ тильэпкъэ-
зъухэм адьярIэ зэпхы-
ныгъэхэмкІэ ыкИ
къебар жъугъэм
иамалхэмкІэ и Комитет
Адрессыр:
ур. Крестьянскэр, 236

**Редакциер зыдэ-
шы Йэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.**

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
Редакцием авторхэм
къялхырэр А4-кэ
заджэхэрээ тхвапэхэу
зипчъагъэкэ 5-м
смыгхъухэрэр ары. Са-
ырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлльеу, шрифтыр
12-м нахь цыкынэу
щытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
хыгъяхэр редакцием
зэктегъякюжых.
E-mail: adygvoice@
mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:
Урсые Федерацием
хэутын Иофхэмкэ, теле-
радиохъэтын-
хэмкэ ыкИи зэллыг
Иэсикэ амалхэмкэ
и Министерствэ
и Темыр-Кавказ
чышПэ гэйоры-
шапI, зэраушыхъатыгъэ
номерыр
ПИ №ТХ23-00916

ПИ №ТУ23-00916

Зышыхаутырэ
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**ЗэкІэмкІи
пчыагъэр**
4360
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 1493

Хэүтийн
узынкИэтхэнэу
щыт уахътэр
Сыхъатыр
18.00
ЗынкИэтхэгъэх
уахътэр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шъяа Йэр
Дэрбэ
Т. И.

Пшъэдэк Ыыжы
зыхыры э
секретарыр
Хъурмэ
Х. Х.